

Διδακτικό σενάριο για την εξ αποστάσεως διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο

Αλεξάνδρα Δημακοπούλου

Δρ École des Hautes Études en Sciences Sociales
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ02 - ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Πελοποννήσου
alexdemako@gmail.com

➤ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση σχεδιάστηκε για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας. Το σενάριο ασκεί τους μαθητές/-τριες στον αφηγηματικό προφορικό και γραπτό λόγο, οδηγώντας τους επαγωγικά στην ανακάλυψη της γνώσης, καλλιεργεί την αυτενέργεια, καθώς και την επαφή τους με το θέατρο και τον κινηματογράφο, αξιοποιώντας πολυμορφικό εκπαιδευτικό υλικό και ψηφιακές εφαρμογές. Οι δραστηριότητες που προτείνονται είναι καινοτόμες, διαδραστικές, συνεργατικές και έχουν παιγνιώδη χαρακτήρα.

Λέξεις-κλειδιά: αφήγηση, εξ αποστάσεως μάθηση, πολυμορφικό υλικό, τέχνες

➤ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει συνήθως ο/η εκπαιδευτικός της παραδοσιακής τάξης όταν καλείται να διδάξει εξ αποστάσεως, είτε με σύγχρονη είτε με ασύγχρονη διδασκαλία, είναι η μορφή, η δομή και η μέθοδος που θα ακολουθήσει κατά την εξ αποστάσεως διδασκαλία, ώστε να επιτευχθούν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Προϋπόθεση αποτελεί εύλογα η γνώση της τεχνολογίας και η τήρηση βασικών παιδαγωγικών αρχών. Με βάση τη σχετική βιβλιογραφία, εξάλλου, στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση κυρίαρχο ρόλο δεν έχει ο/η εκπαιδευτικός, αφού δεν είναι παρών/-ούσα, αλλά το *πολυμορφικό* εκπαιδευτικό υλικό (Λιοναράκης, 2001: Μανούσου, Κοντογεωργάκου, Γεωργιάδη & Κόκκαλη, 2017). Ο/Η εκπαιδευτικός δεν πρέπει να ξεχνά ότι ο μαθητής δεν βρίσκεται στο σχολικό περιβάλλον, αλλά στο σπίτι του. Επομένως, αναπτύσσει μια ψυχολογία εντελώς διαφορετική από αυτήν που συνήθως έχει εντός της σχολικής αίθουσας. Γίνεται φανερό, λοιπόν, ότι το παραδοσιακό σχολικό εγχειρίδιο που χρησιμοποιείται στις σχολικές αίθουσες δεν επαρκεί, αλλά χρειάζεται εμπλουτισμένο παιδαγωγικό υλικό, που ενεργοποιεί τους/τις μαθητές/-τριες, τους εμπλέκει στη μαθησιακή διαδικασία και επιτρέπει την ευελιξία τους ως προς τον ατομικό τρόπο μάθησης, αναπτύσσοντας την αυτενέργεια (π.χ. εργασίες επίλυ-

σης προβλημάτων, ερμηνείας, δημιουργικής σκέψης). Τέτοιο υλικό μπορεί να είναι είτε έντυπο (κείμενο, φύλλα εργασίας, χάρτες, σχεδιαγράμματα κ.λπ.), είτε ψηφιακό (εκπαιδευτική τηλεόραση, ταινίες, βίντεο, ψηφιακές επισκέψεις σε μουσεία, βιντεοσκοπημένες θεατρικές παραστάσεις, εκπαιδευτικά λογισμικά/πολυμέσα κ.λπ.), υλικό, δηλαδή, που κινητοποιεί τους/τις μαθητές/τριες, καθώς ξεφεύγει από τις συνήθεις δραστηριότητες της παραδοσιακής σχολικής τάξης και συμβάλλει στην αυτονομία του μαθητή/-τριας ως προς τη μάθηση.

Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας προκύπτει ότι η αυτονομία ουσιαστικά αναφέρεται στην ευθύνη που έχει ο/η εκπαιδευόμενος/-η για την προσωπική μαθησιακή του πορεία. Ωστόσο, ο βαθμός αυτονομίας που μπορεί να αναπτύξει ο/η εκπαιδευόμενος/-η επηρεάζεται άμεσα από τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού πλαισίου στο οποίο ανήκει (Γιαγλή, Γιαγλής, & Κουτσούμπα, 2010), το οποίο και αποτελεί περιοριστικό παράγοντα, ειδικά όταν η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δεν αφορά σε ενήλικες αλλά σε ανηλίκους, όπως η περίπτωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Επομένως, όταν αναφερόμαστε στην καλλιέργεια αυτονομίας του μαθητή/-τριας κατά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, χρησιμοποιούμε τον όρο συμβατικά, καθώς η όποια αυτονομία αναπτύσσεται στο πλαίσιο ενός εκπαιδευτικού συστήματος το οποίο *de facto* αποτελεί παράγοντα περιορισμού.

Αναφορικά με το πολυμορφικό παιδαγωγικό υλικό που αξιοποιούμε στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (Μανούσου, Κοντογεωργάκου, Γεωργιάδη & Κόκκαλη, 2017), είναι σημαντικό να έχουμε πάντα υπόψη μας ότι:

- ♦ Οι εργασίες που δίνουμε, πρέπει να είναι διατυπωμένες σε απλό, κατανοητό, ελκυστικό ύφος, με σαφείς και αναλυτικές οδηγίες.
- ♦ Οι δραστηριότητες πρέπει να αποσκοπούν στην εμπάθунση του διδακτικού αντικειμένου.
- ♦ Τα κείμενα να είναι περιορισμένης έκτασης και να δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στις δραστηριότητες.
- ♦ Στα φύλλα εργασίας να καταγράφονται συνοπτικά οι μαθησιακοί στόχοι των δραστηριοτήτων που δίνονται στους/στις μαθητές/-τριες, ώστε αυτοί/-ές να κατανοούν τη συγκεκριμένη σκοπιμότητα της κάθε εργασίας.
- ♦ Οι δραστηριότητες και οι εργασίες να είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας.
- ♦ Οι δραστηριότητες να ενθαρρύνουν τη διαθεματική προσέγγιση (όπου αυτό είναι δυνατόν).
- ♦ Να δίνονται, επίσης, μικρές δημιουργικές εργασίες, ενδιαφέρουσες, διατυπωμένες σε απλό, κατανοητό ύφος, με αναλυτικές οδηγίες.
- ♦ Η αξιολόγηση των εργασιών να αποσκοπεί στην ανατροφοδότηση: Στην περίπτωση της ασύγχρονης, προοδευτικά να δίνεται η δυνατότητα αυτο-αξιολόγησης. Μετά, δηλαδή, από τις δραστηριότητες, μπορούν να δίνονται ενδεικτικές απαντήσεις συνοδευόμενες από ρουμπρίκες αξιολόγησης ή ασκήσεις κλειστού τύπου μέσω των οποίων ο μαθητής/-τρια να μπορεί να ελέγχει την ορθότητα των απαντήσεών του.

➤ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρακάτω διδακτική πρόταση αποτελεί πρόταση αξιοποίησης πολυμορφικού υλικού για τη διδασκαλία της **5ης Θεματικής Ενότητας** του σχολικού εγχειριδίου της **Νεοελληνικής Γλώσσας της Α΄ Γυμνασίου**: «*Γνωρίζω τον μαγικό κόσμο του θεάτρου και του κινηματογράφου*». Η πρόταση συμβάλλει στην υποστήριξη του/της εκπαιδευτικού ως προς τη διδακτική μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, που βασίζεται σε πρωτότυπο πολυμορφικό παιδαγωγικό υλικό, κατάλληλο και ελκυστικό για την ηλικία των μαθητών/-τριών.

Μέθοδος

Οι δραστηριότητες και οι ασκήσεις ακολουθούν τις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα εφαρμόζονται αρχές της ανακαλυπτικής μάθησης και της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου.

Στόχοι

Γνωστικός στόχος της διδακτικής πρότασης είναι η κατανόηση της σημασίας του ρήματος στην αφήγηση, καθώς και η σημασία της χρήσης των φωνών, διαθέσεων, συζυγιών, χρόνων και σημασίας τους και του ποιού ενεργείας σε αφηγηματικό κείμενο.

Εξάλλου, ευρύτερο μαθησιακό στόχο του σεναρίου αποτελεί η συνειδητοποίηση από τους μαθητές/-τριες της σημασίας του θεάτρου, του κινηματογράφου και γενικότερα της τέχνης στον κοινωνικοπολιτισμικό τους προβληματισμό, καθώς και στην καλλιέργεια της σκέψης τους, των στάσεων και των συμπεριφορών τους.

Ο κύριος, ωστόσο, μαθησιακός στόχος της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης -η οποία δεν εξαντλεί τη διδασκαλία της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας του σχολικού εγχειριδίου- είναι η άσκηση των μαθητών στην παραγωγή αφηγηματικού κειμένου (προφορικού και γραπτού). Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, **επιλέγουμε:**

- ♦ Εικόνες/φωτογραφίες/σκίτσα, τα οποία λειτουργούν ως πηγή έμπνευσης μιας ιστορίας την οποία καλούνται να αφηγηθούν οι μαθητές/-τριες. Στην περίπτωση του σκίτσου, τους ζητάμε να διασκεύσουν σε αφηγηματικό το διαλογικό κείμενο που το διατρέχει.
- ♦ Κινηματογραφικές ταινίες και θεατρικά έργα (βιντεοσκοπημένα για τις ανάγκες της εξ αποστάσεως διδασκαλίας), τα οποία οι μαθητές/-τριες καλούνται να αφηγηθούν παράγοντας αφηγηματικό κείμενο.

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή του διδακτικού σεναρίου. Στο σενάριο δεν περιλαμβάνονται τα φύλλα εργασίας για τον/την μαθητή/-τρια (βλ. Δ΄ Στάδιο), στα οποία υπενθυμίζεται ότι πρέπει να αναγράφονται: οι στόχοι της κάθε δραστηριότητας, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, ο εκτιμώμενος χρόνος για την κάθε εργασία, όπως και ο χρόνος για την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού υλικού (θέατρο, ταινίες), σαφείς και αναλυτικές οδηγίες για την κάθε δραστηριότητα. Εξάλλου, διευκρινίζουμε ότι, προκειμένου να επιτευχθούν οι διδακτικοί-μαθησιακοί στόχοι του

σεναρίου αναφορικά με την άσκηση στην αφήγηση, είναι απαραίτητο να αφιερωθεί χρόνος από τους μαθητές/-τριες ώστε να παρακολουθήσουν τη θεατρική παράσταση ή/και τις ταινίες. Γι' αυτό εξηγούμε κατά τη διάρκεια της σύγχρονης διδασκαλίας ότι για την ανάρτηση των εργασιών στην ηλεκτρονική τάξη θα δοθεί προθεσμία τουλάχιστον μιας εβδομάδας, ώστε ο κάθε μαθητής/-τρια να αυτορρυθμιστεί ως προς τον χρόνο του για την παρακολούθηση του υλικού. Ο χρόνος, ωστόσο, που απαιτείται για την υλοποίηση της κάθε δραστηριότητας, δεν υπερβαίνει τα 20' σε επίπεδο ατόμου που συνεργάζεται σε ομάδα. Τέλος, αφού οι μαθητές/-τριες αναρτήσουν τις εργασίες τους, θα πρέπει να δοθεί ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτικό κατά περίπτωση, καθώς οι εργασίες είναι ανοιχτού τύπου.

Στάδια διδακτικού σεναρίου

Α' Στάδιο

Κατά τη σύγχρονη διδασκαλία υποβάλλουμε ερωτήσεις (παιδαγωγικός διάλογος) στους μαθητές/-τριες για τον ρόλο, τη θέση του θεάτρου και του κινηματογράφου στην καθημερινότητά τους, ώστε αυτοί/-ές να καταθέσουν το προσωπικό τους βίωμα και παράλληλα να επιχειρηματολογήσουν για τη σημασία του θεάτρου και του κινηματογράφου. Υποβάλλουμε ερωτήσεις όπως:

- ♦ Βλέπετε συχνά ταινίες; Θέατρο;
- ♦ Τι είδους ταινίες; Τι είδους θέατρο;
- ♦ Ποια πιστεύετε ότι είναι τα θετικά που σας προσφέρει μια παράσταση; Μια κινηματογραφική ταινία;
- ♦ Έχετε ποτέ οι ίδιοι συμμετάσχει σε θεατρική παράσταση; Μήπως έχετε δημιουργήσει κάποιο βίντεο μικρής διάρκειας;
- ♦ Έχετε γράψει ίσως κάποιο θεατρικό έργο μικρής έκτασης για σχολική παράσταση; Έχετε φιλοτεχνήσει κάποια πρόσκληση ή πρόγραμμα σχολικής παράστασης;

Β' Στάδιο

Σε αυτό το στάδιο της διδασκαλίας παρουσιάζουμε στους μαθητές/-τριες (με διαμοιρασμό οθόνης και πατώντας στους σχετικούς συνδέσμους):

- α. ένα σκίτσο από τις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τίτλο: «Εγώ ρατσιστής;»
- β. τη φωτογραφία ενός παιδιού σε γραμμές τρένου του σιδηροδρομικού σταθμού της πόλης Γευγελή της ΠΓΔΜ
- γ. μια φωτογραφία από την ταινία Το Σκασιαρχείο (L'école buissonnière): Ζαν Πολ Λε Σανουά (1949)

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να αφηγηθούν μια ιστορία με αφορμή τις εικόνες:

Ενώ οι μαθητές/-τριες αφηγούνται, καταγράφουμε σε έναν πίνακα, που διαμοιράζεται με τους μαθητές/-τριες στην οθόνη μας, τα ρήματα της **ενεργητικής (σε -ω)** και αυτά της **παθητικής φωνής (σε -μαι)** που χρησιμοποιούν.

Στη συνέχεια, ζητάμε από τους μαθητές/-τριες να κατατάξουν τα ρήματα σε **δύο συζυγίες** με βάση τις καταλήξεις. Έπειτα, οι μαθητές/-τριες καλούνται να κατατάξουν τα ρήματα με βάση τη **διάθεση**. Τέλος, καλούνται να κατατάξουν τα ρήματα με βάση τη **χρονική βαθμίδα και το ποιόν της ενέργειας**

Οι μαθητές/-τριες επαγωγικά παρατηρούν και διατυπώνουν συμπεράσματα σχετικά με:

- ♦ Τους ρηματικούς χρόνους που χρησιμοποιούμε όταν αφηγούμαστε μια ιστορία που έχει συμβεί στο παρελθόν.

Παράδειγμα πίνακα

Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
έφυγαν (μόνο σε ενεργητική φωνή)	νοικιάστηκε
έκλαψε	στενοχωριόταν
μίλαγαν/μιλούσαν	δέχτηκε
συνωμότησαν	σκεφτόταν (μόνο σε παθητική φωνή)

Συστηματοποιούμε με βάση τους πίνακες του σχολικού εγχειριδίου, σελ. 84-91, 94: <http://ebooks.edu.gr/new/classcoursespdf.php?classcode=DSGYM-A>: τις συζυγίες, τις φωνές, τις διαθέσεις, τους χρόνους, τη χρονική βαθμίδα, τη χρήση των χρόνων και των ρημάτων δράσης στα αφηγηματικά κείμενα.

Γ' Στάδιο

Εργασία για το σπίτι που αναρτάμε στην ηλεκτρονική τάξη: Δίνεται απόσπασμα: **Πάολο Κοέλιο, ο Αλχημιστής**, μετάφραση Μαρία-Φερρέρα Χιδιρόγλου, Νέα Σύνορα, Λιβάνη, Αθήνα, 1996, σελ. 21-23.

Ζητείται να συμπληρωθούν τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους. Οι μαθητές/-τριες πρέπει πρώτα να αναγνωρίσουν τους ρηματικούς χρόνους και στη συνέχεια να προβούν σε μετασχηματισμούς των ρηματικών χρόνων. Στη συνέχεια, καλούνται να παρατηρήσουν τις αλλαγές που παρατηρούν ως προς τα νοήματα του κειμένου (έπειτα από τον μετασχηματισμό των χρόνων των ρημάτων). Η άσκηση έχει τη μορφή εφαρμογής (learningapps.org) με δυνατότητα ελέγχου της ορθότητας των απαντήσεων από τον ίδιο τον/την μαθητή/-τρια, ενώ παράλληλα διαθέτει παιγνιώδη χαρακτηριστήρα.

Ο σύνδεσμος αναρτάται στην ηλεκτρονική μας τάξη.

<https://learningapps.org/display?v=p1xeummrk20>

<https://learningapps.org/display?v=phdcwqey320>

Έτσι, οι μαθητές συνειδητοποιούν τη χρονική βαθμίδα του ρήματος -παρόν, παρελθόν, μέλλον- καθώς και το ποιόν της ενέργειας που αποδίδεται από τον κάθε χρόνο.

Κατά την επόμενη διδακτική ώρα (σύγχρονη), ρωτάμε τους μαθητές/-τριες:

- Πώς θα χαρακτηρίζατε το κείμενο του Κοέλιο; (περιγραφικό, αφηγηματικό ή κείμενο επιχειρημάτων); Προσπαθήστε να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.
- Χωρίστε τα ρήματα του κειμένου του Κοέλιο σε δύο ομάδες. Στην πρώτη, να κατατάξετε όσα δηλώνουν δράση του ήρωα και, στη δεύτερη, όσα εκφράζουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά του.

Δ' Στάδιο

Χωρίζουμε τους/τις μαθητές/-τριες σε ομάδες. Η κάθε ομάδα θα ασχοληθεί με διαφορετική θεατρική παράσταση/ταινία: *Το Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* του Σαίξπηρ, *Ο μετανάστης* του Charlie Chaplin, *Το σκασιαρχείο* του Ζαν Πολ Λε Σανουά. Εναλλακτικά: Η κάθε ομάδα μπορεί να ασχοληθεί με μία θεατρική παράσταση/ταινία και στη συνέχεια να γίνει ανταλλαγή, ώστε όλες οι ομάδες να ασχοληθούν με όλες τις παραστάσεις/ταινίες.

Οι εργασίες-δραστηριότητες δεν ανατίθενται στο σύνολό τους. Είτε επιλέγουμε από τις προτεινόμενες όσες θεωρούμε ως σημαντικότερες, είτε τις αναθέτουμε σταδιακά στους μαθητές/-τριες, όχι όλες μαζί. Τα μέλη της κάθε ομάδας μπορούν να αναλάβουν συνεργατικά παραπάνω από μία εργασία-δραστηριότητα. Η σύνταξη των εργασιών ανά ομάδα μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη χρήση συνεργατικών εγγράφων του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου: <https://grafis.sch.gr>. Το κάθε μέλος της κάθε ομάδας συνεχίζει την αφήγηση από το σημείο που σταμάτησε το προηγούμενο μέλος. Η μελέτη του συνοδευτικού για την παράσταση και τις ταινίες υλικού είναι προαιρετική και αποσκοπεί στη διευκόλυνση των μαθητών/-τριών, προκειμένου αυτοί/-ές να κατανοήσουν και να εμβαθύνουν στο περιεχόμενο των έργων.

Πριν την εκπόνηση των εργασιών-δραστηριοτήτων

1. Δείτε τη θεατρική παράσταση: *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* - Σαίξπηρ - Εθνικό Θέατρο (2004)
 - ♦ Μπορείτε να διαβάσετε κάποια σχόλια, κριτική και φωτογραφίες της παράστασης εδώ
 - ♦ Μπορείτε να διαβάσετε για τον Σαίξπηρ εδώ
2. Δείτε την ταινία: Charlie Chaplin: *Ο μετανάστης* (The Immigrant) (1917)
3. Δείτε την ταινία: *Το Σκασιαρχείο* (L'école buissonnière): Ζαν Πολ Λε Σανουά (1949)
 - ♦ Μπορείτε να διαβάσετε για την ταινία: Το σχολείο του λαού
 - ♦ Μπορείτε να διαβάσετε για τον **Célestin Freiné (Σελεστέν Φρενέ)** και τις **παιδαγωγικές αρχές του** εδώ.

Εργασίες - Δραστηριότητες

Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας - Σαίξπηρ - Εθνικό Θέατρο (2004): (87:24)

Χρησιμοποιώντας παρελθοντικούς χρόνους ή ιστορικό ενεστώτα:

- ♦ Αφηγηθείτε την ιστορία της παράστασης στους συμμαθητές σας που δεν την είδαν.
- ♦ Αφηγηθείτε την ιστορία δίνοντας ένα διαφορετικό τέλος.
- ♦ Αφηγηθείτε την ιστορία της θεατρικής παράστασης «Πύραμος και Θίσβη», που «εγκιβωτίζεται» στην παράσταση «Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας».

Για την ιστορία του Πύραμου και της Θίσβης μπορείς να διαβάσεις δύο εκδοχές του μύθου εδώ. Ποια από τις εκδοχές ακολουθεί ο Σαίξπηρ;

«Θίσβη» του John William Waterhouse (1849-1917). Ο ζωγράφος εμπνεόταν συχνά από την κλασική ποίηση και λογοτεχνία, κυρίως από τον Δάντη και τον Σαίξπηρ.

- ♦ Ποιο σημείο της ιστορίας του Πύραμου και της Θίσβης αναπαρίσταται στον πίνακα;

John William Waterhouse

- ♦ Να αφηγηθείτε την ιστορία που αναπαρίσταται στον παραπάνω πίνακα. Τη γνωρίζετε;

Charlie Chaplin: Ο μετανάστης (The Immigrant): (23:39)

Χρησιμοποιώντας παρελθοντικούς χρόνους ή ιστορικό ενεστώτα:

- ♦ Αφηγηθείτε την ιστορία της βουβής ταινίας στους συμμαθητές σας που δεν την είδαν.
- ♦ Αφηγηθείτε την ιστορία από την οπτική γωνία του μετανάστη. Να συμπεριλάβετε στην ιστορία τις σκέψεις και τα συναισθήματά του για όσα του συμβαίνουν, για όσα ελπίζει...
- ♦ Αφηγηθείτε μια ιστορία για κάποιον μετανάστη που γνωρίζετε και έχει έρθει στην περιοχή σας. Γιατί έφυγε από τον τόπο του; Πότε; Με την οικογένειά του ή μόνος του; Ποια αγαπημένα αντικείμενα πήρε μαζί του; Γιατί έφυγε από την πατρίδα του;

Το Σκασιαρχείο (L'école buissonnière): Ζαν Πολ Λε Σανουά (1949): (1:51:01)

Χρησιμοποιώντας παρελθοντικούς χρόνους ή ιστορικό ενεστώτα:

- ♦ Αφηγηθείτε την ταινία στους συμμαθητές σας που δεν την είδαν.
- ♦ Αφηγηθείτε την ταινία από την οπτική γωνία του δασκάλου/των κατοίκων του χωριού που τον υποστήριζαν/των κατοίκων του χωριού που τον απέρριπταν/ των μαθητών του/των μαθητριών της διπλανής τάξης του σχολείου.

Χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους ρηματικούς χρόνους:

- ♦ Αφηγηθείτε μια ιστορία, ανάλογη με αυτές που τυπώνουν οι μαθητές στο μικρό βιβλίο του σχολείου, την οποία θα θέλατε να συμπεριλάβετε στο αντίστοιχο φυλλάδιο/εφημερίδα/ηλεκτρονική εφημερίδα/ιστοσελίδα του σχολείου σας.
- ♦ Αφηγηθείτε μια ιστορία μέσα από την οποία να καταδεικνύεται καταπάτηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου.
- ♦ Αφηγηθείτε μια προσωπική ιστορία με θέμα την καινοτόμα εκπαιδευτική πρακτική ενός/μιας δασκάλου/-ας σας που σας κινητοποίησε, σας ενέπλεξε ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και αξιοποίησε την προσωπική σας εμπειρία (τοπική ιστορία, επίλυση προβλήματος κ.ά.). Πώς αισθανθήκατε; Τι σκεφτήκατε; Ποιες διαφορές συνειδητοποιήσατε ανάμεσα σε αυτήν τη μαθησιακή διαδικασία και την παραδοσιακή διδασκαλία;

Ε΄ Στάδιο

Μπορούμε να προτείνουμε στους μαθητές/-τριες παραστάσεις Καραγκιόζη από το Θέατρο Σκιών του Ευγένιου Σπαθάρη. Ενδεικτικά δίνονται οι σύνδεσμοι:

- ♦ Ο Καραγκιόζης θυρωρός (24:38)
- ♦ Ο Καραγκιόζης ψαράς (06:50)
- ♦ Ο Καραγκιόζης φούρναρης (08:03)
- ♦ Ο Μέγας Αλέξανδρος και το καταραμένο φίδι (19:19)

Για το Θέατρο Σκιών του Σπαθάρη, την ιστορία του Θεάτρου Σκιών και του Καραγκιόζη, πληροφορίες για κάθε φιγούρα, δραστηριότητες με φιγούρες: μπορείτε να επισκεφτείτε το Σπαθαρείο Μουσείο Θεάτρου Σκιών του Δήμου Αμαρουσίου.

Προτεινόμενη δραστηριότητα σε ατομικό ή ομαδικό - συνεργατικό επίπεδο

Να αφηγηθείτε μια δική σας ιστορία με τον Καραγκιόζη. Μπορείτε να εμπνευστείτε από την εποχή της καραντίνας, που όλοι βιώσαμε, και να συνθέσετε μια ιστορία - σενάριο για παράσταση Καραγκιόζη, στην οποία θα εξιστορείτε τα πάθη του εγκλεισμένου στο σπίτι Καραγκιόζη με την Αγγαΐα, το Κολλητήρι και όποιον άλλον ήρωα επιλέξετε να είναι μαζί τους. Η ιστορία σας ως έχει τίτλο: *Ο Καραγκιόζης μένει σπίτι λόγω κορωνοϊού.*

Συμπεράσματα

Το παραπάνω διδακτικό σενάριο ασκεί τους μαθητές/-τριες στον αφηγηματικό προφορικό και γραπτό λόγο, οδηγώντας τους επαγωγικά στην ανακάλυψη της γνώσης. Επιπλέον, είναι ελκυστικό για τους μαθητές/-τριες, καθώς τους δίνει τη δυνατότητα να αυτενεργήσουν και να εξοικειωθούν με το θέατρο και τον κινηματογράφο, καθώς επίσης και με τις Νέες Τεχνολογίες. Οι δραστηριότητές του είναι διαδραστικές, καινοτόμες, συνεργατικές και έχουν παιγνιώδη χαρακτήρα. Επομένως, θεωρούμε ότι μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά για την εξ αποστάσεως μάθηση.

Βιβλιογραφία - Δικτυογραφία για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

- Βεργίδης, Δ., Λιοναράκης, Α., Λυκουργιώτης, Α., Μακράκης, Β. & Ματράλης, Χ. (1999). *Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Θεσμοί και Λειτουργίες*. Πάτρα: ΕΑΠ.
- Βογιατζάκη, Ειρ. (2019). Ρόλοι και δεξιότητες εκπαιδευτικών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. *Πρακτικά 10ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*, 10, 38-42. Ανακτήθηκε από: <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/2154/2607>
- Γιαγλή, Σ., Γιαγλής, Γ., & Κουτσούμπα, Μ. (2010). Αυτονομία στη μάθηση στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 6(1,2), 92-105. doi: <https://doi.org/10.12681/jode.9753>
- Λιοναράκης, Α. (2001). Ποιοτικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό και στην παραγωγή εξ αποστάσεως πολυμορφικού εκπαιδευτικού υλικού, Στο Β., Μακράκης (επιμ.) *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή για τις Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση και στην Εκπαίδευση από Απόσταση*, Εκδόσεις Ατραπός.
- Λιοναράκης, Α. (2004). *Προς μια θεωρία ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης - η εξέλιξη της πολυπλοκότητάς της*. Ανακτήθηκε από: <http://newtutor.pbworks.com/f/%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%82+%CE%BC%CE%B9%CE%B1+%CE%B8%CE%B5%CF%89%CF%81%CE%AF%CE%B1+%CF%84%CE%B7%CF%82+%CE%B5%CE%BE%CE%91%CE%95.pdf>
- Μανούσου, Ε., Κοντογεωργάκου, Β., Γεωργιάδη, Ε., & Κόκκαλη, Α. (2017). Παιδαγωγικό υλικό στη σχολική εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Μελέτη Περίπτωσης: το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό Κέντρο της Βικτώρια στην Αυστραλία. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 13(1), 5-25. doi: <https://doi.org/10.12681/jode.13912>

Δικτυογραφία - Εκπαιδευτικό πολυμορφικό υλικό

- Γενική Διεύθυνση Πληροφοριών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1998). *Εγώ ρατσιστής*. Ανακτήθηκε από: <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/1066bfab-97f6-45a1-844d-009f1308e9ed/language-el#>.
- Thetoc (19.8.2015). *Εικόνες - σοκ των μεταναστών στα τρένα της φυγής*. Ανακτήθηκε από: <https://www.thetoc.gr/koinwnia/article/eikones---sok-twn-metanastwn-sta-trena-tis-fugis/>
- Zan Πολ Λε Σανουά (1949). *Το Σκασιαρχείο (L'école buissonnière)*. Ανακτήθηκε από: <https://vimeo.com/61927248>
- Κοέλιο, Π.(1996). *Ο Αλχημιστής*. Μετάφραση: Μαρία-Φερρέιρα Χιδιδρόγλου. Αθήνα: Νέα Σύνορα - Λιβάνη. Ανακτήθηκε από: <https://drive.google.com/file/d/0ByUURby7fKTpSUVIaGwzMOV1YzA/view>
- Μαθησιακές εφαρμογές: <https://learningapps.org/display?v=p1xeummrk20>, <https://learningapps.org/display?v=phdcwqey320>
- Εθνικό Θέατρο (2004). *Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας* του Ουίλιαμ Σαίξπηρ. Ανακτήθηκε από: <http://www.nt-archiv.gr/playDetails.aspx?playID=400>
- Charlie Chaplin (1917). *Ο μετανάστης (The Immigrant)*. Ανακτήθηκε από: <https://www.youtube.com/watch?v=5Eaaw1cSHSE>
- Tvxs (15.5.2014). *Το σχολείο του λαού*. Ανακτήθηκε από: <https://tvxs.gr/news/paideia/sxoleio-toy-laoy>.
- Βικιπαίδεια. *Σελεστέν Φρενέ*. Ανακτήθηκε από: https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%83%CF%84%CE%AD%CE%BD_%CE%A6%CF%81%CE%B5%CE%BD%CE%AD.
- Ψηφίδες για την Ελληνική γλώσσα. *Μορφές και θέματα της Αρχαίας Ελληνικής Μυθολογίας. Πύραμος και Θίσβη*. Ανακτήθηκε από: http://www.greeklanguage.gr/digitalResources/ancient_greek/mythology/lexicon/metamorfoseis/page_231.html.
- Βικιπαίδεια. *Τζον Ουίλιαμ Γουότερχαους*. Ανακτήθηκε από: https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CE%B6%CE%BF%CE%BD_%CE%93%CE%BF%CF%85%CE%AF%CE%BB%CE%B9%CE%B1%CE%BC_%CE%93%CE%BF%CF%85%CF%8C%CF%84%CE%B5%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%BF%CF%85%CE%B6.
- Σπαθάρειο Μουσείο Θεάτρου Σκιών του Δήμου Αμαρουσίου. Ανακτήθηκε από: <https://www.karagiozismuseum.gr/index.htm>.
- Σπαθάρης, Ευγ. *Ο Καραγκιόζης θυρωρός*. Ανακτήθηκε από: <https://www.youtube.com/watch?v=ITk0i4IQrk4>.
- Σπαθάρης, Ευγ. *Ο Καραγκιόζης ψαράς*. Ανακτήθηκε από: <https://www.youtube.com/watch?v=p5mNO3Bptr8>.
- Σπαθάρης, Ευγ. *Ο Καραγκιόζης φούρναρης*. Ανακτήθηκε από: <https://www.youtube.com/watch?v=4d4fnyiwFTI>.
- Σπαθάρης, Ευγ. *Ο Μέγας Αλέξανδρος και το καταραμένο φίδι*. Ανακτήθηκε από: <https://www.youtube.com/watch?v=xNIUPSrE610&feature=youtu.be&list=PLO3ebzOUV1XIZ4ujcLpCOY0VWGuzhRGV>.